

Informácie, ktoré sú tu uvedené, sa nevzťahujú na insolvenčné konanie pre fyzické osoby, ktoré sú spotrebiteľmi, nie podnikateľmi. Zákon č. 151/2015 o insolvenčnom konaní pre fyzické osoby (*Legea nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice*) sa ešte neuplatňuje nadobudnutie účinnosti bolo oznámené do 31. decembra 2016 a ním upravené konanie ešte nebolo oznámené Komisii, aby ho zaradila do príloh k nariadeniu (EÚ) 2015/848.

1 Proti komu je možné podať návrh na začatie insolvenčného konania?

Konanie, ktoré je upravené zákonom č. 85/2014 o postupe na predchádzanie platobnej neschopnosti a insolvenčnom konaní (*Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*), sa vzťahuje na podnikateľov (*profesioniști*) v zmysle článku 3 ods. 2 občianskeho zákonníka s výnimkou tých, ktorí vykonávajú slobodné povolanie a tých, ktorých platobná neschopnosť je upravená špeciálnymi ustanoveniami (článok 3).

2 Aké sú podmienky na začatie insolvenčného konania?

Ak sa konanie začína na návrh dlžníka, musí ísť o platobnú neschopnosť, pri ktorej dostupné finančné prostriedky nestačia na splatenie dlhov, ktoré sú určité, likvidné a splatné, a ktoré nepresahujú 40 000 RON. Ak sa konanie začína na návrh veriteľa, musí ísť o platobnú neschopnosť, pri ktorej dostupné finančné prostriedky nie sú dostatočné na splatenie pohľadávky, ktorá je určitá, likvidná a splatná a ktorá presahuje 40 000 RON (nesplatenie dlhu do 60 dní odo dňa splatnosti).

3 Ktorý majetok tvorí súčasť konkurznej podstaty? Ako sa nakladá s majetkom, ktorý dlžník nadobudne alebo mu pripadne po začatí insolvenčného konania?

Majetok dlžníka pozostáva zo všetkých aktív a majetkových práv vrátane tých, ktoré nadobudol počas insolvenčného konania a ktoré môžu byť predmetom exekúcie (*executare silită*) podľa Občianskeho súdneho poriadku (článok 5 ods. 5 zákona č. 85/2014).

4 Aké právomoci má dlžník, resp. správca?

Po začatí insolvenčného konania sa vymenuje osobitný správca (*administrator special*) a insolvenčný správca (*practician în insolvență*). V závislosti od druhu konania je insolvenčným správcom buď súdom ustanovený správca (*administrator judiciar*) v rámci reorganizácie pod dohľadom súdu, alebo pri likvidácii (*faliment*) súdom ustanovený likvidátor (*lichidator judiciar*).

Osobitný správca (*administrator special*) je fyzická alebo právnická osoba vymenovaná valným zhromaždením akcionárov, partnerov alebo členov dlžníka, ktorá je splnomocnená na to, aby zastupovala ich záujmy v konaní, a pokiaľ je dlžník oprávnený rozhodovať o svojich záležitostiach, aby vykonávala nevyhnutné administratívne úkony v mene dlžníka a na jeho účet (článok 5 ods. 4 zákona č. 85/2014).

Osobitný správca má tieto povinnosti:

- ako dlžníkov zástupca zúčastňovať sa v konaní na takých úkonoch, aké sú uvedené v článkoch 117 až 122 alebo na úkonoch vyplývajúcich z nesplnenia povinností podľa článku 84;
- podávať námietky v konaní upravenom právnymi predpismi;
- navrhovať plán reštrukturalizácie;
- po tom, ako bol schválený plán, a za predpokladu, že dlžník nebol pozbavený práva rozhodovať o svojich záležitostiach, spravovať záležitosti dlžníka pod dohľadom správcu ustanoveného súdom;
- po tom, ako sa začala likvidácia, zúčastňovať sa preberania inventára a spísania záznamu, prijať záverečnú správu a záverečné vyúčtovanie a zúčastniť sa na stretnutí zvolanom na účely vyrovnania námietok a schválenie správy;
- prijať oznámenie o ukončení konania.

Ak je dlžník zbavený práva rozhodovať o svojich záležitostiach, zastupuje ho súdom ustanovený správca alebo likvidátor, ktorý tiež vykonáva jeho podnikateľskú činnosť; úloha osobitného správcu je potom obmedzená na zastupovanie záujmov jeho akcionárov, partnerov alebo členov (článok 56 zákona č. 85/2014).

Súdom ustanovený správca (*administrator judiciar*)

Súdom ustanovený správca môže byť fyzickou alebo právnickou osobou (vrátane zástupcu právnickej osoby) a musí byť insolvenčným správcom v súlade s právnymi predpismi. Medzi hlavné povinnosti súdom ustanoveného správcu patrí:

- posúdiť hospodársku situáciu dlžníka a predložené dokumenty, pripraviť správu, v ktorej navrhne začatie zjednodušeného konania alebo pokračovanie obdobia monitorovania ako súčasť riadneho konania a predložiť správu, ktorú má schváliť poverený sudca (*judcător-sindic*) v lehote určenej sudcom, ktorá nesmie presiahnuť 20 dní odo dňa vymenovania správcu;
- posúdiť podnikateľskú činnosť dlžníka a pripraviť dôkladnú správu, v ktorej uvedie príčiny a okolnosti, ktoré viedli k platobnej neschopnosti, pričom uvedie akékoľvek možné predbežné dôkazy alebo indície poukazujúce na osoby, ktorým by bolo možné tento stav pričítať, a dôvody, ktoré by mohli založiť ich zodpovednosť za tento stav, pričom preskúma akúkoľvek možnosť reštrukturalizácie dlžníkovho podnikania alebo uvedie dôvody, pre ktoré reštrukturalizácia nie je možná, nahliadnuť do správy v spise v lehote určenej povereným sudcom, ktorá nesmie presiahnuť 40 dní odo dňa vymenovania správcu;
- ak dlžník nesplnil povinnosť poskytnúť svoje účtovné záznamy v zákonom určenej lehote, pripraviť tieto záznamy, pokiaľ dlžník tieto účtovné záznamy poskytol, overiť, opraviť a doplniť tieto záznamy;
- pripraviť plán reštrukturalizácie podnikateľskej činnosti dlžníka v závislosti od správy uvedenej v písm. a);
- dohliadať na úkony v rámci správy aktív dlžníka;
- vykonávať podnikateľskú činnosť dlžníka úplne alebo sčasti, v druhom prípade správca dodržiava výslovné pokyny povereného sudcu v súvislosti s povinnosťami správcu a podmienok, za ktorých sa vykonávajú platby z dlžníkovho účtu;
- zvolávať zhromaždenia veriteľov alebo akcionárov, partnerov alebo členov dlžníka, ktorý je právnickou osobou, predsedáť im a poskytovať na nich administratívne služby;
- podávať žaloby o neplatnosť podvodných úkonov alebo transakcií na strane dlžníka, ktoré sa uskutočňujú na úkor práv veriteľov, alebo o neplatnosť určitých úkonov na prevod majetku a obchodných transakcií dlžníka a zábezpek poskytnutých dlžníkom, ktoré by mohli poškodiť práva veriteľov;
- urgentne oznámiť poverenému sudcovi, ak správca zistí, že dlžník nemá žiaden majetok alebo tento majetok nepostačuje na náhradu právnych nákladov;
- ukončiť určité zmluvy uzatvorené dlžníkom;

- k) overovať pohľadávky a v prípade potreby vzniesť proti nim námietky, oznámiť veriteľom, ak ich pohľadávky neboli akceptované alebo boli akceptované iba sčasti, a pripraviť zoznam pohľadávok;
- l) vymáhať pohľadávky, uskutočňovať vymáhanie pohľadávok vo vzťahu k majetku dlžníka alebo finančným čiastkam, ktoré dlžník presunul pred začatím konania, podávať návrhy na vymáhanie pohľadávok dlžníka a vymáhať ich; na tento účel môže využiť právnické služby;
- m) uzatvárať zmier, oddlžovať, plniť záväzky voči ručiteľom, vzdať sa uplatňovania záruky, a to so súhlasom povereného sudcu;
- n) informovať povereného sudcu o akejkolvek otázke, ktorá by si vyžadovala jeho rozhodnutie;
- o) pripraviť zoznam dlžníkovho majetku;
- p) nariadiť ocenenie dlžníkovho majetku, ktoré sa vykoná ku dňu stanovenému k podaniu konečného zoznamu pohľadávok;
- q) zaslať oznámenie na zverejnenie vo vestníku insolvenčného konania (BPI) v súvislosti so zaradením hodnotiacej správy do spisu, a to do dvoch dní od zaradenia.

Popri povinnostiach, ktoré sú uvedené v odseku 1, môže poverený sudca rozhodnutím (*incheiere*) určiť súdom ustanovenému správcovi ďalšie povinnosti s výnimkou tých, ktoré sú zákonom vyhradené poverenému sudcovi.

Súdom ustanovený správca predloží mesačnú správu, v ktorej opíše, akým spôsobom plnil svoje povinnosti, vysvetlí oprávnenosť výdavkov, ktoré mu vznikli pri správe procesov a akýchkoľvek iných výdavkov, ktoré išli na úkor dlžníkovho majetku a podľa možnosti podrobne opíše postup inventarizácie majetku. Na účely plnenia svojich povinností môže súdom ustanovený správca využiť služby odborníkov, ako napríklad právnikov, účtovníkov, oceňovateľov a iných špecialistov. Súdom ustanovený správca a ktorýkoľvek veriteľ môžu vzniesť námietky proti správam, ktoré boli v prípade vypracované.

Súdom ustanovený likvidátor (*liquidator judicijar*)

Ak poverený sudca vydá príkaz na likvidáciu, ustanoví likvidátora, aby ho vykonal. Povinnosti súdom ustanoveného správcu končia dňom, kedy poverený sudca stanoví likvidátorovi povinnosti. Medzi hlavné povinnosti súdom ustanoveného likvidátora patrí:

- a) posúdiť podnikateľskú činnosť dlžníka s ohľadom na skutočnosť, kto začal zjednodušené konanie, a s ohľadom na faktickú situáciu a pripraviť dôkladnú správu o príčinách a okolnostiach, ktoré viedli k platobnej neschopnosti, s uvedením osôb, ktorým možno stav platobnej neschopnosti pričítať, a dôvodov, ktoré môžu zakladať ich zodpovednosť;
- b) vykonávať podnikateľskú činnosť dlžníka;
- c) podávať žaloby o neplatnosť podvodných úkonov alebo transakcií na strane dlžníka, ktoré sa uskutočňujú na úkor práv veriteľov, alebo o neplatnosť určitých úkonov na prevod majetku a obchodných transakcií dlžníka a úkonov uprednostňovania zo strany dlžníka, ktoré by mohli poškodiť práva veriteľov;
- d) vykonávať zapečatenie, vytvárať inventár majetku a uskutočňovať vhodné úkony na jeho zachovanie;
- e) ukončiť určité zmluvy uzatvorené dlžníkom;
- f) overovať pohľadávky a v prípade potreby vzniesť proti nim námietky, oznámiť veriteľom, ak ich pohľadávky neboli akceptované alebo boli akceptované iba sčasti, a pripraviť zoznam pohľadávok;
- g) uskutočňovať vymáhanie pohľadávok vo vzťahu k majetku dlžníka v dôsledku presunu majetku alebo finančných čiastok, ktorý dlžník vykonal pred začatím konania, vymáhať pohľadávky, podávať návrhy na vymáhanie pohľadávok dlžníka a vymáhať ich, na tento účel môže využiť právnické služby;
- h) prijímať platby v mene dlžníka a vkladať ich na dlžníkov účet;
- i) v súlade so zákonom predávať dlžníkov majetok;
- j) so súhlasom povereného sudcu uzatvárať zmier, oddlžovať, plniť záväzky voči ručiteľom a vzdať sa uplatňovania záruky;
- k) informovať povereného sudcu o akejkolvek otázke, ktorá by si vyžadovala jeho rozhodnutie;
- l) vykonávať akékoľvek iné povinnosti, ktoré mu svojím rozhodnutím nariadi poverený sudca.

V konaní o vyrovnanie s veriteľmi (*concordat preventiv*) sa dlžník zúčastňuje prostredníctvom svojho zástupcu stanoveného zákonom alebo zvolených zástupcov.

Medzi povinnosti správcu vyrovnania s veriteľmi (*administrator concordatar*) patrí:

- a) pripraviť zoznam veriteľov vrátane tých, ktorých pohľadávky boli napadnuté alebo sa o nich vedie súdne konanie, a zoznam veriteľov, ktorí podpísali vyrovnanie; ak má veriteľ pohľadávku proti viacerým dlžníkom, ktorí sú zodpovední spoločne a nerozdielne v rámci konania o vyrovnanie s veriteľmi, tento veriteľ sa zaraďuje do zoznamu veriteľov s nominálnou hodnotou pohľadávky, až dokiaľ nebude úplne splnená;
- b) spoločne s dlžníkom pripraviť navrhované vyrovnanie s jeho jednotlivými zložkami, respektíve návrh vyrovnania a plán reštrukturalizácie;
- c) vykonať úkony smerom k zmierlivému riešeniu akéhokoľvek sporu, ktorý vznikol medzi dlžníkom a veriteľmi alebo medzi veriteľmi navzájom;
- d) navrhnuť poverenému sudcovi, aby schválil vyrovnanie;
- e) dohliadať na plnenie záväzkov, ktoré dlžníka prevzal v rámci vyrovnania;
- f) urgentne informovať zhromaždenie veriteľov ako stranu vyrovnania o akejkolvek neschopnosti dlžníka plniť alebo riadne plniť svoje záväzky;
- g) pripraviť a odoslať zhromaždeniu veriteľov ako strane vyrovnania mesačné alebo štvrťročné správy o postupe správcu vyrovnania a podnikateľskej činnosti dlžníka; správa správcu vyrovnania by mala obsahovať aj jeho stanovisko k existencii či absencii dôvodov pre urýchlené ukončenie vyrovnania;
- h) zvolať zhromaždenie veriteľov ako strany vyrovnania;
- i) predložiť súdu návrh na ukončenie postupu vyrovnania s veriteľmi;
- j) vykonávať akékoľvek iné povinnosti uvedené v tejto kapitole, ktoré sa týkajú vyrovnania s veriteľmi, alebo také, ktoré nariadi poverený sudca (článok 19 zákona č. 85/2014).

5 Za akých podmienok je možné uplatniť započítanie?

Začatie insolvenčného konania nebráni uplatneniu práva veriteľa na započítanie jeho pohľadávky proti pohľadávke, ktorú proti nemu má dlžník, pokiaľ sú v deň začatia konania splnené požiadavky stanovené zákonom pre započítanie. Započítanie môže zaznamenať aj súdom ustanovený správca alebo likvidátor.

6 Aké účinky má insolvenčné konanie na zmluvné vzťahy dlžníka?

Platné zmluvy zostávajú v platnosti aj po začatí konania. Akékoľvek ustanovenie v zmluve, ktorým sa predpokladá ukončenie zmluvy, strata možnosti ukončiť zmluvu prirodzene alebo predčasná splatnosť zmluvy na základe začatia insolvenčného konania, je neplatné. Pravidlo o zachovaní platnosti platných zmlúv a o neplatnosti ustanovení o ukončení alebo predčasnom plnení záväzkov sa neuplatňuje na kvalifikované finančné zmluvy alebo dvojstranné dohody o započítaní na základe kvalifikovanej finančnej zmluvy alebo dvojstrannej dohody o započítaní.

S cieľom maximalizovať hodnotu dlžníkovho majetku v lehote troch mesiacov od začatia konania môže súdom ustanovený správca alebo likvidátor ukončiť akúkoľvek zmluvu, akýkoľvek neukončený nájom a akúkoľvek dlhodobú zmluvu, pokiaľ na základe týchto dohôd nebolo poskytnuté plnenie úplne alebo v jeho podstatnej časti všetkými zúčastnenými stranami. Ak sa určitá zmluva ukončí týmto spôsobom, druhá strana môže podať žalobu na uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi.

Ak zmluvná strana do troch mesiacov od začatia konania podá oznámenie, v ktorom súdom ustanoveného správcu alebo likvidátora požiada, aby zmluvu ukončil, správca alebo likvidátor musí odpovedať do 30 dní od prijatia tohto oznámenia. Ak tak neurobí, má sa za to, že zmluva je ukončená a správca alebo likvidátor už nebude môcť vyžadovať plnenie.

Právne predpisy tiež upravujú postavenie určitých osobitných zmlúv, ako napríklad tých, ktoré sa týkajú poskytovania komunálnych služieb, nájmov alebo rámcových dohôd o vzájomnom započítavaní pohľadávok.

7 Aké účinky má insolvenčné konanie na konania začaté jednotlivými veriteľmi (s výnimkou prebiehajúcich súdnych konaní)?

Odo dňa oznámenia rozhodnutia o schválení vyrovnania s veriteľmi sa preruší automaticky konanie o individuálnych žalobách veriteľov proti dlžníkom a lehota na uplatnenie práva na vymáhanie svojich pohľadávok voči dlžníkovi.

Na úrokové miery, pokuty a akékoľvek iné výdavky, ktoré veriteľom vznikli, sa prerušenie nevzťahuje s výnimkou prípadu, že udelili písomný súhlas s tým, aby sa prerušenie uplatnilo, pričom tento súhlas treba zaznamenať v návrhu vyrovnania s veriteľmi.

Poverený sudca preruší všetky konania o výkon rozhodnutia príkazom, ktorým nariadi vyrovnanie s veriteľmi.

Na žiadosť správcu vyrovnania a za predpokladu, že dlžník veriteľom poskytol záruky, môže poverený sudca nariadiť veriteľom, ktorí nie sú účastníkmi vyrovnania, odklad termínu splatnosti ich pohľadávok na obdobie nie dlhšie ako 18 mesiacov. Počas tohto obdobia sa k pohľadávke nebudú účtovať žiadne úroky, pokuty ani akékoľvek iné výdavky. Toto pravidlo o odklade termínu splatnosti pohľadávky sa nevzťahuje na kvalifikované finančné zmluvy a dvojstranné dohody o započítaní na základe kvalifikovanej finančnej zmluvy alebo dvojstrannej dohody o započítaní.

Vyrovnanie s veriteľmi nadobúda účinnosť vo vzťahu k veriteľom verejnoprávnym subjektom (*creditori bugetari*) v súlade s ustanoveniami právnych predpisov o štátnej pomoci v rámci vnútroštátneho a európskeho práva.

Po schválení vyrovnania s veriteľmi nie je možné začať proti dlžníkovi insolvenčné konanie.

Ak nejaký veriteľ získa vykonateľný titul proti dlžníkovi počas konania, môže požiadať o pripojenie sa k vyrovnaniu alebo môže svoju pohľadávku vymáhať akýmikoľvek inými spôsobmi, ktoré sa právnymi predpismi stanovujú.

Začatím insolvenčného konania sa všetky súdne a mimosúdne úkony určené na vymáhanie pohľadávok voči majetku dlžníka automaticky pozastavujú. Ich práva možno uplatňovať iba prostredníctvom insolvenčného konania a to podaním návrhu na pripustenie ich pohľadávok. Začatím konania sa prerušujú všetky lehoty na podávanie žalôb.

8 Aké účinky má konkurzné konanie na pokračovanie súdnych sporov, ktoré nie sú ukončené v čase začatia insolvenčného konania?

Začatím insolvenčného konania sa všetky súdne a mimosúdne úkony určené na vymáhanie pohľadávok voči majetku dlžníka automaticky pozastavujú.

Pozastavenie sa nevzťahuje na:

- odvolania podané dlžníkom proti žalobám, ktoré veriteľ alebo veritelia podali pred začatím konania, a civilné žaloby, ktoré boli spojené s trestnoprávnym vyšetrovaním (*actiunile civile din procesele penale*) proti dlžníkovi;
- žaloby podané proti spoludlžníkom a/alebo tretím stranám, ktoré vystupujú ako ručiteľia;
- mimosúdne konania prebiehajúce pred športovými komisiami zriadenými v rámci športových federácií a vykonávajúcimi činnosť na základe zákona č. 69/2000 o telesnej výchove a športe (*Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000*) v znení neskorších zmien a doplnkov, ktoré sa vzťahujú na jednostranné zrušenie pracovnej zmluvy s hráčmi alebo civilné dohody a športové pokuty týkajúce sa týchto situácií a akékoľvek spory týkajúce sa práva hráčov vystupovať na súťažiach.

Treba poznamenať, že toto pozastavenie žalôb sa uplatňuje iba na súdne spory týkajúce sa pohľadávok voči aktívam dlžníka, a nie na tie, ktoré sa týkajú nepatriačných práv a povinností, ktoré pokračujú na konajúcom súde.

9 Aké sú hlavné charakteristiky účasti veriteľov v insolvenčnom konaní?

Uskutoční sa zhromaždenie všetkých veriteľov platobne neschopného dlžníka.

Zhromaždenie veriteľov (*adunarea creditorilor*) zvoláva a predsedá mu súdom ustanovený správca alebo likvidátor. Správca alebo likvidátor zvolá známych veriteľov v prípadoch, ktoré sú výslovne upravené v právnych predpisoch, kedykoľvek to je nevyhnutné.

Veritelia sa zvolávajú pomocou oznámenia uverejneného vo vestníku insolvenčného konania najmenej päť dní pred uskutočnením zhromaždenia, v ktorom musí byť uvedený program zhromaždenia. Veritelia sa na účely zhromaždenia môžu dať zastúpiť prostredníctvom zástupcov, ktorí disponujú špecifickým a pravým splnomocnením, v prípade veriteľov verejnoprávných subjektov a iných právnických osôb sa vyžaduje rozhodnutie o poverení podpísané vedúcim oddelenia. Veritelia sú tiež oprávnení hlasovať poštou, pokiaľ to právne predpisy výslovne nezakazujú.

Pokiaľ právne predpisy nevyžadujú osobitnú väčšinu, zhromaždenie veriteľov je uznášaniaschopné, ak sú na ňom prítomné subjekty, ktorých pohľadávky tvoria spolu najmenej 30 % celkovej hodnoty pohľadávok, ktoré majú hlasovacie právo vo vzťahu k majetku dlžníka. Rozhodnutia sa na zhromaždení prijímajú pomocou kladných hlasov vyjadrených väčšinou (podľa hodnoty pohľadávky) veriteľských subjektov s hlasovacím právom. Hlas, ktorý obsahuje podmienky, sa považuje za záporný hlas. Veritelia, ktorí odovzdajú platné hlasy prostredníctvom pošty, sa tiež považujú za prítomných.

Po zvolaní prvého zhromaždenia môže poverený sudca a následne veritelia vymenovať výbor, ktorý sa v závislosti od počtu veriteľov skladá z troch alebo piatich veriteľov spomedzi tých, ktorí majú hlasovacie právo, pričom nasledujú preferenčné pohľadávky, verejnoprávne pohľadávky a nezabezpečené pohľadávky podľa ich hodnoty. Výbor veriteľov (*comitetul creditorilor*) má tieto oprávnenia:

- posúdiť situáciu dlžníka a predložiť zhromaždeniu veriteľov odporúčania v súvislosti s pokračovaním podnikateľskej činnosti dlžníka a navrhovanými plánmi reštrukturalizácie;
- rokovať so správcou alebo likvidátorom o podmienkach vymenovania osoby, ktorú by súd podľa názoru veriteľov mal vymenovať;
- brať na vedomie správy pripravenej súdom ustanoveným správcou alebo likvidátorom, posudzovať ich a v prípade potreby k nim predkladať námietky;
- prípravovať správy, ktoré sa majú predložiť na zhromaždení veriteľov v súvislosti s opatreniami, ktoré prijal súdom ustanovený správca alebo likvidátor, a ich účinkami, a navrhovať ďalšie opatrenia s uvedením dôvodov pre ich prijatie;
- žiadať odňatie práva dlžníka na správu jeho záležitostí;
- podávať žaloby o neplatnosť určitých podvodných úkonov alebo transakcií na strane dlžníka, ktoré sa uskutočňujú na úkor práv veriteľov, ak takú žalobu nepodal súdom ustanovený správca ani likvidátor.

10 Ako môže správca využívať a scudzovať majetok z konkurznej podstaty?

Insolvenčný správca má v závislosti od povahy špecifickej situácie dlžníka a od skutočnosti, či bol dlžník zbavený svojho práva spravovať svoje záležitosti, tieto povinnosti.

Súdom ustanovený správca dohliada na operácie správy majetku dlžníka. Súdom ustanovený správca vykonáva podnikateľskú činnosť dlžníka úplne alebo sčasti, pričom v druhom prípade dodržiava výslovne požiadavky povereného sudcu týkajúce sa jeho povinností a podmienok vykonávania úhrad z účtu dlžníka.

Súdom ustanovený správca vymáha pohľadávky, uzatvára zmiery, pripravuje inventár a predáva majetok patriaci dlžníkovi.

Dlžník môže s majetkom disponovať, iba ak bolo zachované jeho právo spravovať svoje záležitosti a v rozsahu svojej súčasnej podnikateľskej činnosti, prítom na neho dohliada a kontroluje ho súdom ustanovený správca.

Po začatí likvidačného konania súdom ustanovený likvidátor spravuje podnikateľskú činnosť dlžníka, ukončuje zmluvy, vymáha pohľadávky, predáva majetok, uzatvára zmiery, prijíma platby na účet dlžníka apod. V rámci likvidačného konania môže majetkom dlžníka disponovať výlučne súdom ustanovený likvidátor.

11 Ktoré pohľadávky možno prihlásiť voči konkurznej podstate dlžníka, a akým spôsob sa zaobchádza s pohľadávkami vzniknutými po začatí insolvenčného konania?

Všetci veritelia, ktorých pohľadávky vznikli pred začatím konania, s výnimkou zamestnancov, ktorých pohľadávky súdom ustanovený správca eviduje na základe účtovných záznamov, musia podať návrh na pripustenie svojej pohľadávky v lehote stanovenej v rozhodnutí, ktorým sa konanie začalo, a priložiť k nej potrebné podkladové dokumenty. Všetky pohľadávky, ktoré boli podané na pripustenie a ktoré boli zaznamenané v podateľni súdu, sa považujú za platné a hodnoverné, pokiaľ neboli dlžníkom, súdom ustanoveným správcom alebo veriteľmi napadnuté. Pohľadávky zaradené do zoznamu pohľadávok sa uspokojujú v rámci insolvenčného konania v poradí stanovenom právnymi predpismi.

Pohľadávky, ktoré vznikli po začatí konania v období skúmania alebo v priebehu súdneho konania o reštrukturalizácii, sa uspokojujú v súlade s písomnosťami, ktoré boli predložené na ich odôvodnenie, a nemusia byť zaradené do konkurznej podstaty. Toto pravidlo sa tiež uplatňuje na pohľadávky, ktoré vznikli po začatí likvidačného konania.

12 Aké sú pravidlá prihlasovania, overovania a schvaľovania pohľadávok?

S výnimkou zamestnancov, ktorých pohľadávky zaznamenáva súdom ustanovený správca na základe účtovných záznamov, musia všetci veritelia, ktorých pohľadávky vznikli pred začatím konania, podať návrh na pripustenie svojej pohľadávky v lehote stanovenej v rozhodnutí o začatí konania. V návrhu musí byť uvedené meno a priezvisko veriteľa, adresa jeho pobytu alebo sídla, dlhovaná suma, dôvody opodstatňujúce pohľadávku a podrobnosti o akýchkoľvek dôvodoch pre prioritné zaobchádzanie. Dokumenty na podporu pohľadávky a dôvody pre prioritné zaobchádzanie treba k návrhu priložiť najneskôr v lehote stanovenej pre podanie samotného návrhu.

Návrh na pripustenie pohľadávky sa musí podať aj v prípade, že pohľadávka nie je preukázaná exekučným titulom. Do konkurznej podstaty sa pripustia aj pohľadávky, ktoré v deň začatia konania nie sú splatné alebo na ktorých viažu určité podmienky.

Ak sa podá návrh na pripustenie pohľadávky, ktorú uplatňuje poškodená strana v civilnom konaní spojenom s trestnoprávnym vyšetrovaním, pohľadávka sa zaznamená v prospech poškodenej strany, pričom sa až do vydania konečného rozhodnutia v tejto veci považuje za pozastavenú.

Pohľadávky, ktoré sú spôsobilé na prioritné zaobchádzanie, sa zaradia na konečný zoznam do výšky trhovej hodnoty záruky, ktorá sa stanoví ocenením nariadeným súdom ustanoveným správcom alebo likvidátorom a ktoré vykoná oceňovateľ (*evaluator*).

Všetky pohľadávky podliehajú overovaciemu postupu s výnimkou pohľadávok vyjadrených vykonateľnými rozsudkami a vykonateľnými rozhodcovskými rozhodnutiami, tento postup sa však nevzťahuje na verejnoprávne pohľadávky, ktoré vznikli na základe exekučného titulu a ktoré neboli napadnuté v lehote stanovenej osobitnými právnymi predpismi.

Súdom ustanovený správca alebo likvidátor pripraví predbežný zoznam pohľadávok, ktorý akákoľvek dotknutá strana, dlžník alebo veriteľ môže napadnúť pred povereným sudcom. S výnimkou prípadu, kedy bolo začatie konania oznámené v rozpore s pravidlami o predvolávaní a doručovaní procesných písomností, držiteľ pohľadávky vzniknutej pred začatím konania, ktorý nepodá návrh na pripustenie pohľadávky v stanovenej lehote (lehota je uvedená v oznámení a nie je dlhšia ako 45 dní od začatia konania), stratí právo na zaradenie do zoznamu veriteľov a nezíska postavenie veriteľa oprávneného na účasť v konaní vo vzťahu k tejto pohľadávke. Po ukončení konania veriteľ nebude oprávnený na výkon svojej pohľadávky proti dlžníkovi ani členom a partnerom s neobmedzenou spôsobilosťou u dlžníka, ktorý je právnickou osobou, ibaže by bol dlžník odsúdený za kriminálny konkurz (*bancrută simplă*) alebo podvodný konkurz (*bancrută frauduloasă*) alebo by sa potvrdila jeho zodpovednosť za podvodné platby alebo transakcie. Stratu tohto oprávnenia potvrdí súdom ustanovený správca alebo likvidátor a následne tohto veriteľa nezaradí do zoznamu veriteľov.

13 Aké sú pravidlá rozdelenia výťažku? Aké je poradie pohľadávok a práv veriteľov?

Finančné prostriedky získané predajom aktív a práv pochádzajúcich z dlžníkovho majetku, ktoré sú zabezpečené v prospech veriteľom na základe priority, sa rozdeľia v tomto poradí:

poplatky, kolký a akékoľvek iné výdavky, ktoré vznikli pri predaji uvedeného majetku vrátane výdavkov potrebných na zachovanie a správu tohto majetku, výdavky, ktoré vznikli veriteľom pri nútenom výkone pohľadávok, pohľadávky dodávateľov komunálnych služieb, ktoré vznikli po začatí konania a odmena osobám konajúcim spoločným záujmom všetkých veriteľov ku dňu rozdelenia; tieto pohľadávky sa uspokojia na proporcionálnom základe podľa celkovej hodnoty celého majetku dlžníka,

prioritné pohľadávky veriteľov, ktoré vznikli v priebehu insolvenčného konania tieto pohľadávky zahŕňajú kapitál, úroky a prípadné ďalšie pridružené pohľadávky,

prioritné pohľadávky veriteľov vrátane celého kapitálu, úrokov, akýchkoľvek príjmov a pokút.

Ak finančná čiastka získaná z predaja týchto aktív nestačí na úplné splatenie dotknutých pohľadávok, veritelia majú nezabezpečenú alebo verejnoprávnu pohľadávku v závislosti od daného prípadu, a tá sa zaradí k ostatným pohľadávkam do príslušnej kategórie. Ak po splatení pohľadávok uvedených vyššie zostane prebytok, súdom ustanovený likvidátor ho uloží na účet dlžníka. Pohľadávky sa pri likvidácii uspokojujú v tomto poradí:

1. poplatky, kolký a akékoľvek iné výdavky, ktoré vznikli v konaní z toho istého právneho titulu vrátane výdavkov potrebných na zachovanie a správu tohto majetku, na pokračovanie jeho podnikateľskej činnosti a na úhradu odmeny osobám, ktoré boli v tomto konaní poverené určitými úlohami,
2. pohľadávky, ktoré vznikli z finančných prostriedkov poskytnutých v priebehu konania,
3. pohľadávky, ktoré vznikli z pracovnoprávných vzťahov,
4. pohľadávky, ktoré vznikli v dôsledku pokračovania podnikateľskej činnosti dlžníka po začatí konania, pohľadávky voči zmluvným partnerom a tretím stranám nadobúdateľom v dobrej viere alebo ďalším nadobúdateľom, ktorí svoje aktíva alebo ich hodnotu odovzdajú v prospech majetku dlžníka,
5. verejnoprávne pohľadávky,
6. pohľadávky na finančné čiastky, ktoré dlžník dlhuje tretím stranám z titulu vyživovacích povinností, dávok pre maloleté deti alebo z dôvodu platby pravidelných súm určených na zabezpečenie živobytia,
7. pohľadávky na finančné čiastky, ktoré sú na základe rozhodnutia povereného sudcu určené na podporu dlžníka a jeho rodiny, pokiaľ je dlžník fyzickou osobou,
8. pohľadávky, ktoré vznikli z bankových pôžičiek, spolu s príslušnými poplatkami a úrokmi, pohľadávky, ktoré vznikli z dôvodu dodania tovaru, poskytnutia služieb alebo iného druhu činnosti, pohľadávky pochádzajúce z nájmu a pohľadávky týkajúce sa lízingu vrátane dlhopisov,
9. ďalšie nezabezpečené pohľadávky,
10. podriadené pohľadávky v tomto poradí prioritizácie:

- a) pohľadávky vyplývajúce z majetku tretích strán, ktoré nadobudli od dlžníka tovar so zlým úmyslom, pohľadávky ďalších nadobúdateľov so zlým úmyslom po pripustení žaloby o neplatnosť, pôžičky, ktoré dlžníkovi právnickej osobe poskytol partner alebo akcionár s minimálne 10 % podielom na základnom imaní alebo hlasovacích právach na valnom zhromaždení, alebo prípadne ktoré poskytol člen záujmovej ekonomickej skupiny (*grupu de interes economic*);
- b) pohľadávky, ktoré vznikli na základe konania bez právneho dôvodu.

14 Aké sú podmienky a účinky ukončenia insolvenčného konania (najmä ukončenia vyrovnaním)?

Ak sa **vyrovňavacie konanie s veriteľmi** úspešne ukončí v lehote stanovenej v zmluve, poverený sudca vydá rozhodnutie, v ktorom vysloví, že predmet vyrovnania bol dosiahnutý. Zmeny pohľadávok, ktoré sú uvedené vo vyrovnaní s veriteľmi, sa následne stávajú konečnými (článok 36 zákona č. 85/2014).

Reštrukturalizačné konanie s pokračovaním podnikateľskej činnosti alebo plánovanou likvidáciou (*lichidare pe bază de plan*) sa ukončí rozsudkom, ktorý sa vydá na základe správy pripravenej súdom ustanoveným správcom, ak ten príde k záveru, že všetky peňažné záväzky prijaté v rámci schváleného plánu boli splnené a všetky splatné pohľadávky boli zaplatené. Ak sa začalo konanie s cieľom reštrukturalizácie a následne sa zmení na likvidačné konanie, ukončí sa v súlade s ustanoveniami o likvidačnom konaní. Odo dňa schválenia plánu reštrukturalizácie pod dohľadom súdu a počas reštrukturalizácie je dlžník oslobodený od rozdielu medzi hodnotou záväzkov, ktoré mal pred schválením tohto plánu, a hodnotou uvedenou v tomto pláne.

Likvidačné konanie sa ukončí po tom, ako poverený sudca schváli záverečnú správu, rozdelia sa všetky finančné prostriedky a aktíva z majetku dlžníka a uložia sa do banky finančné prostriedky, na ktoré nebola vznesená pohľadávka. Po skončení konania sa vydá príkaz na výmaz dlžníka z registrov, v ktorých bol vedený.

Po ukončení konania sú poverený sudca, súdom ustanovený správca alebo likvidátor a všetky osoby, ktoré pomáhali pri výkone ich funkcií, oslobodené od akýchkoľvek povinností a záväzkov týkajúcich sa konania, dlžníka a dlžníkovho majetku, veriteľov, držiteľov prednostného práva, akcionárov a partnerov. Ukončením likvidačného konania je dlžník, ktorý je fyzickou osobou (vykonávajúcou podnikateľskú činnosť), oslobodený od záväzkov, ktoré mal pred likvidáciou, ibaže by bol odsúdený za podvodný konkurz alebo uskutočňovanie podvodných platieb alebo transakcií v týchto prípadoch bude oslobodený iba od tých záväzkov, ktoré boli splnené v rámci konania.

15 Aké majú veritelia práva po ukončení insolvenčného konania?

Po ukončení insolvenčného konania akéhokoľvek druhu veritelia nemôžu u dlžníka uplatňovať pohľadávky, ktoré vznikli pred začatím insolvenčného konania. Veritelia však môžu naďalej uplatňovať celú hodnotu pohľadávok u jeho spoludlžníkov a ručiteľov.

16 Kto má hradiť trovy insolvenčného konania?

Všetky náklady, ktoré vznikli v rámci konania stanoveného právnymi predpismi vrátane tých, ktoré sa týkajú oznamovania, predvolávania a doručovania procesných písomností od súdom ustanoveného správcu alebo likvidátora, bude znášať dlžník zo svojho majetku (článok 39 zákona č. 85/2014). Ak finančné prostriedky dlžníka nie sú postačujúce, uskutoční sa výzva na zriadenie likvidačného fondu (*fondul de lichidare*).

17 Aké sú pravidlá týkajúce sa neplatnosti, odporovateľnosti alebo nevymáhateľnosti právnych úkonov, ktoré poškodzujú kolektívny záujem veriteľov?

Súdom ustanovený správca alebo likvidátor môže podať **žalobu o neplatnosť podvodných úkonov a transakcií**, ktoré dlžník vykonal na úkor práv veriteľov dva roky pred začatím konania.

Tieto úkony alebo transakcie dlžníka je možné vyhlásiť za neplatné s cieľom vrátiť späť prevedený majetok alebo hodnotu iných poskytnutých aktív:

- úkony prevedenia majetku bez toho, aby došlo k plneniu počas dvoch rokov pred začatím konania; sponzorské dary na humanitárne účely sú z tohto pravidla vyňaté;
- transakcie počas šiestich mesiacov pred začatím konania, pri ktorých je plnenie poskytnuté dlžníkom zjavne hodnotnejšie než to, ktoré prijal;
- úkony uskutočnené počas dvoch rokov pred začatím konania, ktoré všetky zúčastnené strany vykonali s úmyslom zabrániť tomu, aby si veritelia uplatnili svoje majetkové práva, alebo s úmyslom poškodiť ich práva iným spôsobom;
- úkony prevodu vlastníctva na veriteľa na účely alebo smerom k uspokojeniu existujúceho dlhu, ktoré boli vykonané počas šiestich mesiacov pred začatím konania, pokiaľ je hodnota, ktorú by veriteľ mohol získať v rámci likvidácie, nižšia ako hodnota prevodu vlastníctva;
- zriadenie práva na prioritné zaobchádzanie vo vzťahu k nezabezpečenej pohľadávke počas šiestich mesiacov pred začatím konania;
- preddavky na splatenie dlhu poskytnuté počas šiestich mesiacov pred začatím konania, pokiaľ termín splatnosti mal byť stanovený po začatí konania;
- úkony prevodu alebo prijímania záväzkov zo strany dlžníka počas dvoch rokov pred začatím konania s cieľom zakryť alebo oddialiť stav platobnej neschopnosti alebo vykonať podvod proti veriteľovi.

Tieto úkony alebo transakcie je tiež možné vyhlásiť za neplatné a plnenia na ich základe získať späť, pokiaľ boli uskutočnené počas dvoch rokov pred začatím konania v spolupráci s osobami, ktoré sú v právnom vzťahu k dlžníkovi:

- úkony uzatvorené s komanditistom (*asociat comanditar*) alebo spoločníkom, ktorý disponuje najmenej 20 % základného imania alebo hlasovacích práv na valnom zhromaždení, pokiaľ je dlžník komanditnou spoločnosťou (*societate în comandită*) alebo poľnohospodárskou spoločnosťou (*societate agricolă*) vo forme komanditnej spoločnosti (*în nume colectiv*), alebo spoločnosťou s ručením obmedzeným (*cu răspundere limitată*).
- úkony uzatvorené s členom alebo riaditeľom, pokiaľ je dlžník zoskupením hospodárskych záujmov;
- úkony uzatvorené s akcionárom, ktorý disponuje najmenej 20 % akcií v rámci dlžníka alebo hlasovacích práv na valnom zhromaždení akcionárov, pokiaľ je dlžník akciovou spoločnosťou;
- úkony uzatvorené s riaditeľom, vedúcim alebo členom dozorných orgánov dlžníka, pokiaľ je dlžník družstvom, akciovou spoločnosťou alebo poľnohospodárskou spoločnosťou;
- úkony uzatvorené s akoukoľvek fyzickou či právnickou osobou, ktorá má pozíciu kontroly nad dlžníkom alebo jeho podnikateľskou činnosťou;
- úkony uzatvorené so spoluvlastníkom alebo stranou, ktorá má spoluvlastnícky podiel na spoločnom majetku;
- úkony uzatvorené s manželom/manželkou, pokrvnými príbuznými alebo príbuznými na základe manželstva až do štvrtého stupňa príbuzenstva vrátane s fyzickými osobami uvedenými v písmenách a) až f).

Žalobu o neplatnosť podvodných úkonov, ktoré dlžník vykonal na úkor veriteľov, môže súdom ustanovený správca alebo likvidátor podať do jedného roka od uplynutia lehoty stanovenej na prípravu prvej správy súdom ustanoveného správcu alebo likvidátora, no najneskôr do 16 mesiacov od začatia konania. Ak sa žaloba pripustí, uvedené strany opätovne získajú svoje postavenie a obnovia sa záväzky existujúce v čase prevodu.

Túto žalobu môže poverenému sudcovi podať výbor veriteľov alebo veriteľ, ktorý disponuje viac než 50 % hodnoty pohľadávok pripustených do konkurznej podstaty, pokiaľ ju nepodá súdom ustanovený správca alebo likvidátor.

Proti konštitutívnemu právnemu úkonu (*act de constituire*) vecného práva alebo úkonu prevodu vlastníckeho práva podľa vecného práva nie je možné podať žalobu o neplatnosť, pokiaľ dlžník taký úkon uzatvoril v rámci svojej bežnej podnikateľskej činnosti. Návrh na vyhlásenie neplatnosti konštitutívneho právneho úkonu alebo úkonu prevodu vlastníckeho práva sa automaticky zaznamená do príslušných verejných registrov.

V súvislosti s uvedenými úkonmi, transakciami a operáciami je daná vyvrátená domnienka o tom, že bol vykonaný podvod na úkor veriteľov.

Po začatí insolvenčného konania sú všetky úkony, transakcie a platby, ktoré dlžník vykonal, automaticky neplatné s výnimkou úkonov potrebných na vykonávanie súčasnej podnikateľskej činnosti, a úkonov, ktoré schválil poverený sudca alebo súdom ustanovený správca.

Posledná aktualizácia: 18/12/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.